

CENTER FOR POLICING AND SECURITY STUDIEDAG, 21 MEI 2015

6 FEITEN over stereotypen en vooroordelen

Batja Mesquita

Centrum voor Sociale en Culturele Psychologie
KU Leuven

FEITEN OVER STEREOTYPEN EN VOOROOELEN

1. Stereotypen zijn nuttig

1. STEREOTYPEN ZIJN NUTTIG

- We vereenvoudigen de wereld door objecten en mensen in te delen in categorieën.

1. STEREOTYPEN ZIJN NUTTIG

- Stereotype is categorie-kennis over een sociale groep
- Vooroordelen zijn negatieve stereotypen over een sociale groep en groepsleden
 - (negatieve) beeldvorming
 - (negatieve) gevoelens
 - discriminerende intentie of gedrag

APRIL 24-26, 2014

FEITEN OVER STEREOTYPEN EN VOORoorDELEN

2. Iedereen heeft stereotypen en vooroordelen

2. IEDEREEN HEFT STEREOTYPEN EN VOORoorDELEN

- Kinderen hebben vooroordelen vanaf dat ze ongeveer 5 jaar oud zijn
- Belangrijk onderscheid tussen 'wij' en 'zij'
- Stereotypen benadrukken verschillen tussen groepen en verwaarlozen de verschillen binnen groepen

3. Stereotypen leer je door ervaring

3. STEREOTYPEN LEER JE DOOR ERVARING

Ervaring:

- Wat je meemaakt
- Wat anderen om je heen zeggen
- Wat je in de krant / sociale media ziet

3. STEREOTYPEN LEER JE DOOR ERVARING

Vroeger zeiden we allemaal: "Laten we een multicultureel beleid voeren en vredig naast elkaar leven." Maar multiculturalisme heeft gefaald, totaal gefaald

ER IS EEN PROBLEEM!

3. ERVARING: POLITIEK EN PERS

**In België één eremoord
per vier maanden**

BRUSSEL - In België wordt iedere vier maanden een eremoord gepleegd. Dat blijkt uit onderzoek van de federale politie, dat in de Senaat zal worden voorgelezen. Bij eremoord wordt een vrouw gedood omdat zij de eer va de familie in gevaar heeft gebracht.

"ZIJ BEDREIGEN ONS"

**"2 op 3 steungerechtigden in
Gent is niet in België geboren"**

VT - In Gent is het aantal mensen met financiële moeilijkheden met 12,6 cent gestegen ten opzichte van vorig jaar. Twee op de drie steungerechtigden is niet in België geboren en veertig procent is jonger dan dertig jaar. Dat zegt OCMW-voorzitter Geert Versnick (Open vld) vandaag bij het jaaroverzicht.

(Van Acker, 2012)

3. ERVARING: POLITIEK EN PERS

Thema's:

- "Minderheden" bedreigen onze cultuur
- "Minderheden" profiteren van ons
- "Minderheden" bedreigen onze veiligheid
 - Bij criminele feiten wordt de nationaliteit van culturele minderheidsleden veel vaker vermeld dan van meerderheidsleden

(Van Acker, 2012; d'Haenens & Bink, 2007; Lubbers et al., 1998)

FEITEN OVER STEREOTYPEN EN VOOROOELEN

**4. Stereotypen kleuren automatisch wat
je ziet en onthoudt**

4. STEREOTYPEN KLEUREN AUTOMATISCH

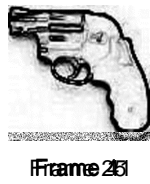
In een onderzoek zagen participanten :

...of ze zagen geen gezicht

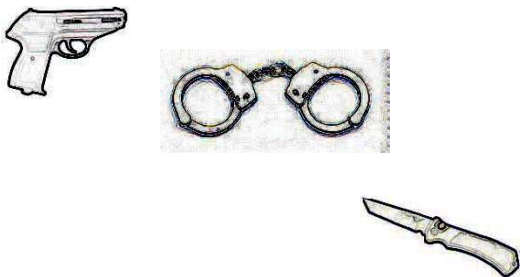
(Eberhardt, Goff, Purdie, & Davies, 2004)

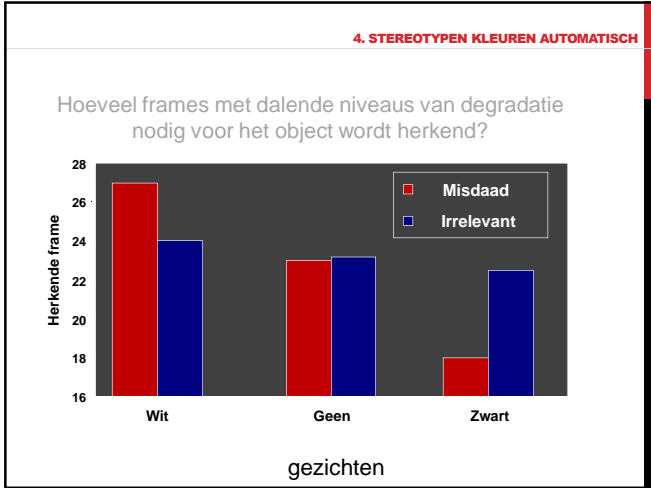
4. STEREOTYPEN KLEUREN AUTOMATISCH

(Eberhardt, Goff, Purdie, & Davies, 2004)

4. STEREOTYPEN KLEUREN AUTOMATISCH

4. STEREOTYPEN KLEUREN AUTOMATISCH

Louter blootstelling aan zwarte mannelijke gezichten vergemakkelijkt de herkenning van misdaad-relevante objecten

Louter blootstelling aan blanke mannelijke gezichten bemoeilijkt de herkenning van misdaad-relevante objecten

FEITEN OVER STEREOTYPEN EN VOORoorDELEN

5. Ook als je het niet eens bent een stereotype, kan het een rol spelen in je gedrag

5. OOK ALS JE HET ER NIET MEE EENS BENT..

- De meeste mensen zijn niet bevooroordeeld als je ze ernaar vraagt
- Als ze voldoende tijd hebben, en onder normale omstandigheden, behandelen ze leden van verschillende groepen gelijk
- Maar stereotypen spelen een rol onder bepaalde omstandigheden en bij tijdsgebrek

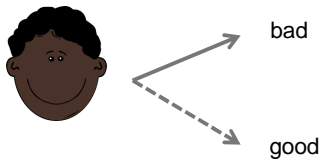
5. OOK ALS JE HET ER NIET MEE EENS BENT..

Onderzoek in de VS:

OOK als mensen niet bevooroordeeld zijn tegen zwarten

- Associeren ze zwarte gezichten minder snel met positieve eigenschappen dan witte gezichten

(Gaertner & McLaughlin, 1983)

5. OOK ALS JE HET ER NIET MEE EENS BENT..

Onderzoek in de VS:

OOK als mensen niet bevooroordeeld zijn tegen zwarten

- Straffen ze een zwarte student vaker dan een witte nadat ze een andere zwarte student een medewerker hebben zien beledigen
- Straffen ze een zwarte leerling zwaarder dan een witte als ze het kind zich al 1 keer eerder hebben zien misdragen

(Okonofua & Eberhardt, 2015; Rogers & Prentice-Dunn, 1981)

5. OOK ALS JE HET ER NIET MEE EENS BENT.

Vooroordelen spelen een rol bij gestereotypeerde groepen zelf

FEITEN OVER STEREOTYPEN EN VOORoorDELEN

6. Organisatie kan het gebruik van stereotypen aan de kaak stellen

6. ORGANISATIE

WAT HELPT?

- Je bewust zijn van je eigen stereotypen
- Als organisatie (samenleving) erkennen dat stereotypen en vooroordelen een rol spelen in de beoordeling en behandeling van minderheden
- Niet op 'je gevoel' afgaan, maar eerder blinde systemen van beoordeling inbouwen
- Stereotypen doorbreken door organisaties een afspiegeling van de samenleving te maken
